

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 Rs 392977 21 Rev
Sarajevo, 11.3.2021. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Amre Hadžimustafić, kao predsjednice vijeća, Fatime Mrdović i dr sc. Danice Šain, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice A. A. iz S., Ulica ... br ..., koju zastupa punomoćnica E. H., advokat iz S., protiv tuženog centar..., koga zastupa punomoćnik A. P., advokat iz S., radi novčanih potraživanja iz radnog odnosa, v.s. 18.394,00 KM, odlučujući o reviziji tužiteljice protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 65 0 Rs 392977 16 Rsž od 28.10.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 11.3.2021. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se usvaja i nižestepene presude preinačavaju u dijelu kojim je odlučeno o zahtjevu za isplatu razlike plaća u iznosu od 4.859,91 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe 13.11.2013. godine do isplate, tako što se tužbeni zahtjev u tom dijelu odbija. U preostalom dijelu revizija se odbija.

Tužiteljica se obavezuje da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.474,20 KM, u roku od 15 dana.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Sarajevu, broj: 65 0 Rs 392977 13 Rs od 23.11.2015. godine tuženi je obavezan da tužiteljici isplati novčani iznos od 5.285,91 KM, i to na ime razlike plaća iznos od 4.859,91 KM, i na ime regresa iznos od 426,00 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe 13.11.2013. godine do isplate, uz naknadu troškova postupka u iznosu od 1.528,60 KM.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 65 0 Rs 392977 16 Rsž od 28.10.2020. godine žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena. Odbijen je zahtjev tuženog za naknadu troškova žalbenog postupka.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tuženi pobija drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da ovaj sud dozvoli reviziju, na osnovu člana 237. stav 3. ZPP, zbog značaja za primjenu prava u drugim slučajevima, te da istu usvoji i pobijanu presudu preinači tako da tužbeni zahtjev u cijelosti odbije, i obaveže tužiteljicu da tuženom naknadi troškove cijelog postupka.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Ispitujući dopuštenost revizije u skladu sa odredbama člana 237. stav 2. Zakona o parničnom postupku (u daljem tekstu: ZPP)¹, koji se u konkretnom postupku primjenjuje na osnovu odredbe člana 106. stav 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku², ovaj sud je utvrdio da prema vrijednosti pobijanog dijela pravomoćne presude revizija ne bi bila dopuštena, ali je primjenom člana 237. stav 3. ZPP reviziju dopustio, zbog ocjene da bi odlučivanje po predmetnoj reviziji bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima.

Nakon što je pobijanu presudu ispitao u skladu sa članom 241. ZPP, ovaj sud je odlučio kao u izreci, iz slijedećih razloga:

Revizija je djelimično osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužiteljice za isplatu razlike plaća za period od 1.1.2012. godine do 27.10.2013. godine, u iznosu od 4.859,91 KM, kao i razlike naknade za korištenje godišnjeg odmora (regres) u iznosu od 426,00 KM, obračunatih prema ugovoru o radu i Općem kolektivnom ugovoru za teritoriju Federacije BiH (dalje: OKU)³, sa zateznom kamatom i troškovima postupka.

Iz činjeničnog stanja koje su utvrdili nižestepeni sudovi proizlazi da je tužiteljica, po zanimanju mašinski inženjer, u spornom periodu bila zaposlena kod tuženog na osnovu ugovora o radu na neodređeno vrijeme od 16.6.2010. godine, te da je radila na radnom mjestu: Viši stručni saradnik u odjelu studija. Ugovorom o radu tužiteljici je bio određen lični dohodak od 75 bodova, te da će joj se za obavljene poslove u punom radnom vremenu isplaćivati plaća u skladu sa stručnom spremom, bodovima za dato radno mjesto, ostvarenim rezultatima rada, kao i drugim adekvatnim mjerilima za pravilnu isplatu.

U postupku je provedeno vještačenje po vještaku finansijske struke, čiji je zadatak bio da utvrdi razliku između iznosa plaća koje je tuženi bio dužan isplatiti tužiteljici prema Ugovoru o radu i OKU i isplaćenih plaća, te iznos neisplaćenog regresa za relevantni period.

Prema odredbi člana 7. OKU, osnovna plaća je najniži iznos koji poslodavac mora isplatiti zaposleniku za puno radno vrijeme, za posao odgovarajuće grupe složenosti, normalne uvjete i rezultate rada, i ista je proizvod najniže neto plaće i odgovarajućeg koeficijenta složenosti poslova koje zaposlenik obavlja.

Odredbom člana 10. OKU je propisano da se vrednovanje poslova, odnosno utvrđivanje koeficijenta složenosti, kao i normi gdje je to potrebno, utvrđuje kolektivnim ugovorima za područja djelatnosti, u skladu s njihovim radnim i proizvodnim specifičnostima, i da zaposlenici moraju unaprijed biti upoznati sa grupama složenosti poslova i radnim normama za koje zaključuju ugovor o radu.

¹ „Službene novine FBiH” br. 53/03, 73/05 i 19/06

² „Službene novine FBiH” broj 98/15

³ „Službene novine FBiH“, broj 54/05, 62/08

S obzirom da u aktima tuženog nisu bili utvrđeni koeficijenti složenosti posla, kako to predviđa odredba člana 7. OKU, koeficijent složenosti poslova koje je obavljala tužiteljica je utvrdio vještak, na način da je stavio u odnos broj bodova tužiteljice, koji je određen u ugovoru o radu (75 bodova), sa brojem bodova najniže vrednovanog posla tuženog, i tako dobio koeficijent 1,875.

U reviziji se osnovano navodi da je drugostepeni sud je na utvrđeno činjenično stanje pogrešno primijenio odredbe OKU.

Nižestepeni sudovi su pravilno utvrdili da internim aktima tuženog nisu utvrđeni koeficijenti pojedinih poslova, nego je propisano da se plaća radnika utvrđuje koeficijentom u rasponu između najviše i najniže plaće koji iznosi najviše 1:6, a da stepen složenosti za svakog radnika utvrđuje direktor, zavisno od poslova koje radnik obavlja (član 6. Pravilnika o radu, plaćama, drugim primanjima i izdacima), dok je u ugovoru o radu tužiteljice plaća određena u bodovima. Prema odredbama OKU, na osnovicu za obračun osnovne plaće, koja je propisana kao najniža neto plaća, primjenjuje se koeficijent koji je utvrđen kolektivnim ugovorima za područja djelatnosti, u skladu s njihovim radnim i proizvodnim specifičnostima.

Zbog toga, nije pravilna ocjena drugostepenog suda da se koeficijent složenosti poslova može utvrđivati vještačenjem, odnosno pretvaranjem bodova utvrđenih u ugovoru o radu tužiteljice u koeficijent, i tako utvrđen koeficijent množiti sa osnovicom za obračun osnovne plaće iz OKU.

Pored toga, prema stavu Vrhovnog suda Federacije BiH, izraženom u dosadašnjoj sudskoj praksi u vezi sa primjenom kolektivnih ugovora, zahtjev tužitelja kojim se traži obračun plate množenjem osnovice iz OKU sa koeficijentom iz ugovora o radu nije osnovan, jer se plaća odnosno njena visina ne mogu utvrđivati obračunom izvršenim na osnovu kombinacije parametara iz različitih radnopravnih propisa.

Zbog toga je drugostepeni sud pogrešno ocijenio da je tužiteljica u ovom postupku dokazala da joj pripada pravo na isplatu razlike plaća na osnovu odredaba OKU, pa pobijana presuda u tom dijelu nije pravilna i zakonita.

U dijelu odluke koji se odnosi na zahtjev za isplatu razlike regresa, revizija nije osnovana, jer je vještak visinu tog potraživanja tužiteljice obračunao u skladu sa odredbom člana 19 OKU, prema kojoj zaposlenik ima pravo na regres za korištenje godišnjeg odmora u visini najmanje 50% prosječne neto plaće svih zaposlenih ostvarene kod poslodavca u mjesecu koji prethodi isplati regresa, pod uvjetom da privredni subjekt - poslodavac nije prethodnu poslovnu godinu završio sa gubitkom.

Imajući u vidu navedeno, ovaj sud je utvrdio da je revizija tuženog djelimično osnovana, pa je istu usvojio u dijelu koji se odnosi na isplatu razlike plaće na osnovu odredbe člana 250. stav 1. ZPP, i u tom dijelu odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan, dok je u dijelu koji se odnosi na isplatu regresa reviziju na osnovu odredbe člana 248. ZPP odbio kao neosnovanu.

Odluka o troškovima postupka je donesena na osnovu odredbe člana 397. stav 2. u vezi sa članom 386. stav 2. ZPP, a tuženom je, srazmjerno uspjehu u sporu većem od 90 %

dosuđen iznos od 1.474,20 KM, koji se sastoji od troškova zastupanja na pripremnom ročištu dana 24.2.2015. godine i zastupanja na glavnoj raspravi dana 13.10.2015. godine, u iznosu od 720,00 KM (2x360,00 KM), troškova za sastav revizije u iznosu od 540,00 KM, i PDV (17%) u iznosu od 214,20 KM.

Predsjednica vijeća
Amra Hadžimustafić, s.r.